

Generalitat de Catalunya

**Les funcions del treballador social forense en la
Unitat Integrada d'Atenció
a Nens/as i Adolescents víctimes
d'agressions sexuals (BARNAHUS)**

Novembre 2024

Alexa Siles Ribera
asiles@gencat.cat

EQUIPS D' ASSESSORAMENT TECNIC PENAL

1987

SAOS SERVEI ATENCIÓ I ORIENTACIÓ SOCIAL

Assessorava els òrgans
judicials i va iniciar el
seguiment de les
mesures penals
alternatives de l'anterior
Codi Penal.
(condemnat, víctima, fa
mília...)

1995

EATP

Va ser arran de
l'entrada en vigor de
la Llei Orgànica
10/1995, de 23 de
novembre, del Codi
Penal, que l'execució
de mesures penals
alternatives va passar
a altres equips
externalitzats, apostant
clarament per
l'especialització
d'Equips Tècnics
d'Assessorament
Penal..

2018

BARNAHUS

Resolució 220/XII del
Parlament de Catalunya
Creació de recursos d' atenció
especialitzada en abusos
sexuals a la infància agafant
com a referència el model
Barnahus.
El Conseller anuncia en seu
parlamentària la creació
de la prova pilot de la Unitat
integrada d' atenció a infants i
adolescents víctimes d' abusos
sexuals a Tarragona.

2021

El 25 de juny de 2021 va entrar en vigor la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i adolescència davant la violència (LOVIPI).

L'articulat d'aquesta Llei convida els jutges a fer un ús habitual de professionals especialitzats, a Catalunya dependents dels equips d'assessorament tècnic penal (EATP), per prendre declaració a les persones menors de 14 anys i altres persones vulnerables.

Quan una **persona menor de catorze anys** o una **persona amb discapacitat necessitada d'especial protecció** hagi d'intervenir en condició de testimoni en un procediment judicial (...) l'autoritat judicial ha d'acordar, en tot cas, **practicar l'audiència del menor com a prova preconstituïda**, amb totes les garanties de la pràctica de prova en el judici oral i de conformitat amb el que estableix l'article anterior.

Aquest procés s'ha de dur a terme amb totes les garanties d'accessibilitat i suports necessaris.

La pràctica de la prova preconstituïda és OBLIGATÒRIA però la intervenció dels equips psicossocials, NO

2022

DEPARTAMENT DE DRETS SOCIALS

ACORD GOV/157/2022, de 26 de juliol, pel qual s'aprova l'estratègia Barnahus per a l'abordatge integral dels abusos sexuals contra la infància i l'adolescència a Catalunya

L'Estratègia Barnahus, té com a objectius : la prevenció, la detecció precoç, l'atenció i la recuperació dels infants i adolescents víctimes d'abusos sexuals mitjançant una actuació i intervenció coordinades i eficaces dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i, en la mesura del possible, de la resta d'administracions i institucions competents en l'atenció dels drets i les necessitats dels infants i adolescents. També inclou la creació d'una comissió de seguiment.

QUÈ FEM? LES FUNCIONS

- Donem resposta a les demandes d'assessorament i suport necessari als jutjats de la jurisdicció penal, des de les disciplines del treball social i la psicologia forenses. Son professionals especialitzats en l'àmbit judicial i amb funcions de pèrits.
- Podem ser requerits en qualsevol fase processal (instrucció, judici oral o execució).
- Elaborem un informe pericial que aporta al procediment judicial un conjunt d'informacions, valoracions, conclusions i/o propostes tècniques des del coneixement de la pròpia disciplina.
- Donem suport als òrgans judicials en l'exploració judicial de víctimes i/o testimonis t vulnerables.
- Posteriorment, ratifiquem i/o ampliem els informes en el transcurs de l'acte del judici oral.

PROGRAMAS EATP

- Programa de Suport a l'Exploració Judicial (SEJ)
- Programa d'Assessorament Tècnic de Víctimes (ATV)
- Programa d' Assessorament Tècnic d' Encausats (ATE)
- Programa d'Assessorament Tècnic de Testimonis (ATT)
- Programa d'Assistència a Judici Oral (PAJ)
- Programa d'Assessorament Tècnic sobre Formes Substitutives de les Penes Privatives de Llibertat (ATFSPPL)
- Programa d'Assessorament Tècnic en Llibertat Vigilada (ATLV)

Programa de Suport a l'Exploració Judicial (SEJ)

Qué és la prova preconstituïda ?

Professionals qualificats obtenen la declaració de la víctima/testimoni en un marc professional de **contenció emocional** i en un **context adequat** a les seves característiques personals, tot respectant els **requisits processals**

OBJECTIUS

- **Potenciar la qualitat** de les declaracions judicials de víctimes/testimonis especialment vulnerables.
- Promoure que la gravació de l'exploració es pugui utilitzar com a **prova preconstituïda** en el judici oral de manera que s'eviti la duplicitat de declaracions de l'infant i víctimes/testimonis vulnerables i la seva victimització secundària.

Modificacions legislatives - PSEJ

LECrím L.O. 8/21 de protecció integral a la infància i adolescència vers la violència

Introducció de l'art. 449 ter LECrím

REGULACIÓ DE LA PROVA PRECONSTITUÏDA

Quan una **persona menor de catorze anys** o una **persona amb discapacitat necessitada d'especial protecció** hagi d'intervenir en condició de testimoni en un procediment judicial (...) l'autoritat judicial ha d'acordar, en tot cas, **practicar l'audiència del menor com a prova preconstituïda**, amb totes les garanties de la pràctica de prova en el judici oral i de conformitat amb el que estableix l'article anterior.

Aquest procés s'ha de dur a terme amb totes les garanties d'accessibilitat i suports necessaris.

L'autoritat judicial pot acordar que **l'audiència del menor de catorze anys es practiqui a través d'equips psicossocials**.

Evolució del suport a l'exploració judicial per part de l'EAT Penal

Barnahus
Casa dels infants

Ajuda a la presa de declaracions als NNA

• EAT Penal.
Departament de Justícia / Any 1998

Exploració judicial per part de professionals especialitzats

• Regulació legislativa 8/2006

Exploració judicial com a prova preconstituïda pre LO 8/21, de Protecció Integral a la Infància i l'Adolescència Enfront a la Violència.

Exploració judicial com a prova preconstituïda post LO 8/21, de Protecció Integral a la Infància i l'Adolescència Enfront a la Violència

*Elaborat EATP Barcelona

Peritatge forense : Informe forense

Les demandes judicials més habituals són:

- Informe de valoració del testimoni
- Informe de seqüeles (dany) psíquic i/o social
- Informe del perfil psicològic, social o psicosocial de l'NNA explorat
- Possibilitat o conveniència de ratificar o ampliar l'informe en l'acte de judici oral

Com ho fem? Metodologia

- Consulta de la denúncia i dels expedients administratius (informes, declaracions...)
- Anàlisi de la demanda
- Entrevistes , aplicació de proves psicomètriques a la persona objecte d'estudi o persones properes al seu entorn.
- Coordinació amb serveis i professionals que han intervingut o estan intervenint, com ara els Serveis Socials, els centres de salut mental, els Equips d'Infància, etc. Ara les coordinacions es realitzen a les **reunions Integrades i revisem la Base de dades SINIA.**
- Tota la informació recollida se sintetitza amb l'elaboració d'informes d'assessorament tècnic caire psicològic, social o psicosocial.

FUNCIONS DEL TREBALLADOR SOCIAL FORENSE EN LES UNITATS INTEGRADES BARNAHUS

- Prestar suport social a l'exploració judicial a NNA i víctimes vulnerables.
- Analitzar i diagnosticar el medi social i la vulnerabilitat social anterior i posterior a la comissió del delicte de la persona implicada en procediment penal. Valoració del Dany Social
- Elaborar i lliurar informes socials i psicosocials a petició de l'òrgan judicial en relació amb víctimes i testimonis en procediments penals.
- Ratificar i ampliar els informes socials i psicosocials responent a les qüestions formulades per les parts i/o jutges en el transcurs de l'acte de judici oral.
- Participar a crear nous documents i generar propostes que facin eficient el treball de l'equip interdepartamental de les Barnahus.
- Contribuir a dissenyar i alimentar un sistema de seguiment de la intervenció en el marc d'aquestes unitats integrades que permeti la seva avaluació i millora.

SRA1

Diapositiva 13

SRA1

Siles Ribera, Alexa; 01/05/2024

Generalitat de Catalunya

Gràcies